

Kultурно-povijesna baština Pariza

Balažinec, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:110:235829>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -](#)
[Polytechnic of Međimurje Undergraduate and](#)
[Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Ivana Balažinec

KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA PARIZA

ZAVRŠNI RAD

Čakovec, rujan 2023.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Ivana Balažinec

**KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA PARIZA
CULTURAL-HISTORICAL HERITAGE OF PARIS**

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Mr. sc. Ivan Hegeduš, v. pred.

Čakovec, rujan 2023.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
ODBOR ZA ZAVRŠNI RAD

Čakovec, 20. veljače 2023.

ZAVRŠNI ZADATAK br. 2022-MTS-I-101

Pristupnik: **Ivana Balažinec (0010089968)**
Studij: Izvanredni preddiplomski stručni studij Menadžment turizma i sporta
Smjer: Menadžment turizma

Zadatak: **Kulturno-povijesna baština Pariza**

Opis zadatka:

Grad Pariz u Francuskoj ima najveći broj turističkih turističkih posjeta. Ogromna kulturno-povijesna baština Pariza privlači turiste iz svih krajeva svijeta. Eiffelov toranj, muzeji, crkve, palače i monumentalne zgrade diljem Pariza izazivaju poštovanje prema graditeljima i planerima. Danas Pariz zahvaljujući toj bogatoj kulturno-povijesnoj baštini svake godine uprihodi ogromne svote novaca. Pitanje je treba li i danas Parizu promocija turističkih atrakcija ili njih više nema potrebe reklamirati. Tko su turisti koji dolaze posjetiti Pariz? Koja je najposjećenija destinacija u Parizu nakon Eiffelovog tornja? Kakva je gastronomija i smještajni kapaciteti u Parizu? Koje je najpoznatija slika u muzeju i koliko ljudi godišnje posjeti najpoznatiji muzej na svijetu?

Rok za predaju rada: 20. rujna 2023.

Mentor:

Predsjednik povjerenstva za
završni ispit:

mr. sc. Ivan Hegeduš, v. pred.

SAŽETAK

Pariz je glavni i najveći grad Francuske, koji je ujedno i jedan je od najgušće naseljenih gradova na svijetu. Poznat je kao prijestolnica umjetnosti, kulture, mode, izuzetne kuhinje, grad svjetla ali i grad ljubavi. Zahvaljujući svojoj bogatoj povijesti, raznim kulturno-povijesnim znamenitostima, arhitekturi, crkvama, muzejima, ali i gastronomiji, Pariz privlači turiste iz cijelog svijeta nudeći različite sadržaje svojim posjetiteljima i pritom ostvarujući ogromne prihode. Najpoznatija građevina Pariza zasigurno je Eiffelov toranj, za koji možemo reći da je i zaštitni znak Pariza. U Parizu se nalaze i razne katedrale i crkve od kojih je najpoznatija Notre Dame. Posjetitelji mogu uživati u vožnji Seinom, posjetiti razne lokalitete poput muzeja, Pariške opere, katakombi, Napoleonovog groba ili Moulin Rougea, ali i uživati u raznim gastronomskim delicijama. Pariz predstavlja svjetsku prijestolnicu mode te se u njemu nalaze sjedišta nekih od najprestižnijih modnih kuća poput Chanela, Louisa Vuittona i Diora. Pariz je i domaćin renomiranih događanja kao što je Tjedan mode u Parizu. U Parizu se nalazi i poznato sveučilište Sorbonne koje je jedno od najstarijih sveučilišta svijeta. Grad je poznat po mnogim umjetnicima i njihovim djelima, od kojih je najpoznatija Mona Lisa. Posjetitelji Pariza mogu posjetiti razne kazališne predstave, koncertne dvorane, jazz klubove, kabare, ali i uživati u noćnom životu Pariza. Predstave u četvrti Montmartre godišnje posjeti oko 420 000 posjetitelja, što pridonosi i kulturnom, ali i financijskom razvoju Pariza. U navedenom završnom radu autor je napravio istraživanje o prepoznatljivosti Pariza kao grada bogatog kulturno-povijesnom baštinom, njegovih lokaliteta, različitih sadržaja, ali i zadovoljstvou raznovrsnom kulturno-povijesnom i gastronomskom ponudom Pariza kao i motivima dolazaka koji privlače turiste u Pariz. U prošlosti, Pariz je bio popularna destinacija za trgovce, studente, hodočasnike, ali i sjedište brojnih međunarodnih sastanaka po kojima je i danas poznat kao npr. Pariški sporazum. U Parizu se nalaze i mnoga sjedišta međunarodnih organizacija, kao npr. UNESCO, Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), Međunarodna trgovačka komora (ICC). U današnje vrijeme ljudi sve više putuju kako bi zadovoljili svoju potrebu za odmorom, relaksacijom, ali i upoznavanjem različitih kultura i načina života, temeljem čega je Pariz postao jedno od najpopularnijih svjetskih turističkih odredišta.

Ključne riječi: *turizam, kultura, Pariz, Seine, umjetnost, kulturno-povijesna baština, Eiffelov toranj*

Sadržaj

SAŽETAK

1.	UVOD	6
2.	TEORIJSKI OKVIR.....	7
2.1.	Definicija turizma.....	7
2.2.	Kulturni turizam	9
2.3.	Turistička destinacija.....	11
3.	PARIZ KAO TURISTIČKA DESTINACIJA.....	13
3.1.	Geografske karakteristike Pariza	13
	Turističke atrakcije Pariza	14
3.1.1.	Eiffelov toranj.....	14
3.1.2.	Rijeka Seine.....	15
3.1.3.	Notre Dame	16
3.1.4.	Louvre	17
3.1.5.	Champs-Élysées	19
3.1.6.	Arc de Triomphe (Slavoluk pobjede)	19
3.1.7.	Centar Pompidou	20
3.1.8.	Muzej d'Orsay	21
3.1.9.	Muzej Grévin	21
3.1.10.	Montmartre	21
3.1.11.	Les Invalides (Dom invalida)	23
3.1.12.	Pariške katakombe.....	23
3.1.13.	Moulin Rouge.....	23
3.1.14.	Opera Garnier	24
3.1.15.	Sveučilište Sorbonne	26
3.2.	Gastronomija i smještajni kapaciteti Pariza.....	26
3.3.1.	Gastronomija	27
3.3.2.	Smještaj	27
4.	KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA PARIZA	29
4.1.	Metodologija istraživanja	29
4.2.	Rezultati istraživanja	30
5.	ZAKLJUČAK	45
6.	LITERATURA	46
	POPIS ILUSTRACIJA.....	48
	Anketni upitnik.....	50

1. UVOD

Pariz je grad koji nudi nezaboravne doživljaje. Nije poznat samo po svojoj prepoznatljivoj kulisi Eiffelovog tornja, katedrale Notre-Dame i bogatim modnim kućama na Champs-Élyséesu, već i po svojoj izvanrednoj kulturno-povijesnoj baštini. Smatra se jednim od najvažnijih kulturnih središta svijeta koje obiluje značajnim povijesnim spomenicima, umjetničkim djelima i kulturnim institucijama koje svjedoče o bogatoj povijesti i utjecajima koji su oblikovali grad. Kroz povijest, Pariz je bio epicentar umjetnosti, književnosti, filozofije i arhitekture koji je privlačio umjetnike, intelektualce i kreativce iz cijelog svijeta te je imao ključnu ulogu u različitim povijesnim događajima poput Francuske revolucije zbog čega je prozvan i „Gradom svjetla“. Dobiveni nadimak odražava bogatu kulturnu, intelektualnu i estetsku prošlost Pariza, ali i povezuje grad sa svjetlošću, znanjem i umjetnošću. Pariz nudi mnoštvo muzeja, galerija i kazališta, čuvajući neprocjenjive umjetničke dragulje koji su obogatili svjetsku kulturnu scenu.

2. TEORIJSKI OKVIR

Turizam ima značajnu ulogu u razvoju svake zemlje. Za turizam možemo reći da je vodeći turistički resurs koji potiče zapošljavanje i stvara radna mjesta, što utječe na gospodarstvo određene destinacije, ali i cijele zemlje.

Čovjek putuje od pamтивјека. Povijest je važan dio turizma koji omogućava turistima istraživanje prošlosti i kulture određenog naroda i područja. Razni spomenici, muzeji, arheološka nalazišta privlače velik broj turista. Povećanje prihoda od turizma pomaže određenim destinacijama u očuvanju povijesnih i kulturnih vrijednosti. Europska unija potiče razvoj kulturnog turizma tako što svake godine izabire Europski kulturni grad. Pariz je izabran Europskim kulturnim gradom 1989. g. (Europska unija, <https://culture.ec.europa.eu/news/four-cities-short-listed-for-european-capital-of-culture-2028-in-france>).

2.1. Definicija turizma

Turizam je otporan privredni sektor koji bilježi pozitivne stope rasta. Zahvaljujući turizmu, ljudi upoznaju različita mjesta, uče o različitim kulturama, običajima, promiču određene vrijednosti. Vuković i Keča (2001:178) u svom djelu „Turizam i razvoj“ navode da je turizam susret lokalne, uvezene i turističke kulture. Mnogi autori pojам turizma definiraju na drugčiji način. Prema tome možemo zaključiti kako se turizam doživljava na jedinstveni način koji nastaje iz vlastitog iskustva i vlastite percepcije doživljaja. Čavlek i sur. (2010:25) definiraju kako je za razvoj turizma bilo potrebno nekoliko kriterija, a to su:

- Prostorna komponenta - da bi osoba mogla postati turistom, mora krenuti na put. Svaku osobu koja poduzima putovanje od točke A do točke B nazivamo putnikom. No svaki putnik ipak nije turist.
- Obilježja putovanja – osoba napušta uobičajenu sredinu na vlastitu inicijativu, i to dobrovoljno u okviru svog slobodnog vremena te ne obavlja neku lukrativnu djelatnost (ne privređuje) ni tijekom putovanja ni u odredištu svog putovanja, a to je putovanje uvijek dvosmjerno, što znači da se turist uvijek vraća u mjesto svog stalnog boravka (domicil).

□ Vremenska komponenta – osoba mora privremeno izbivati izvan uobičajene sredine dulje od 24 sata, ali maksimalno do godine dana. Za osobu koja izbiva izvan uobičajene sredine manje od 24 sata (ne ostvaruje noćenje) upotrebljava se naziv izletnik (engl. excursionist).

□ Svrha putovanja – osobe koje putuju motivirane odmorom, rekreacijom, sportom, zdravstvenim razlogom ili posjetom prijateljima i rodbini, ili su na poslovnom putu, studiju (kraćem od godine dana), hodočašću, prema definiciji

Da bi privukle turiste, destinacije moraju uložiti trud i napor u izgradnju određene infrastrukture, smještajnih i ugostiteljskih objekata te prometnih i komunikacijskih veza. Svakim poboljšanjem utječe se na zadovoljstvo turista i lokalnog stanovništva. Iako turizam pozitivno utječe na destinaciju, važno je napomenuti da on može imati i negativne učinke koji zbog masovnosti turizma dovode do ekoloških problema i negativnog utjecaja na lokalno stanovništvo. Ostali negativni učinci još su i povećanje cijena nekretnina, prepunučenost, iseljavanje lokalnog stanovništva te promjena lokalne tradicije i kulture.

Kako bi se izbjegle negativne i neželjene posljedice, važno je promovirati održivi turizam koji poštaje prirodno i kulturno okruženje kako bi se stvorile pozitivne promjene i za posjetitelje i za destinaciju. Održivi turizam u potpunosti sagledava svoje sadašnje i buduće učinke na gospodarstvo, društvo i okoliš, uvažavajući pritom potrebe razvoja turističke industrije, posjetitelja i lokalnog stanovništva te okoliša i prirodnih resursa (Ministarstvo turizma i sporta RH, <https://mint.gov.hr/odrziviturizam/odrzivi-turizam-22983/22983>).

Nadalje, Čavlek i sur. (2011) u djelu „Ekonomski osnove i organizacijski sustav“ navode sljedeće: „Turizam sliči kristalu koji bliješti mnogim odblješcima i koji se raspoznae samo u skupini elemenata koji ga osvjetljuju i koje on osvjetljuje“.

Vukonić (2010:15) u svom djelu „Turizam, budućnost mnogih iluzija“, definira turizam na sljedeći način: „Turizam je skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mjesta, ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako s njime nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost“.

Kao što je navedeno da mnogi autori imaju različite definicije turizma, vrijedno je spomenuti i Pirjevca (1998: 9) koji u svom djelu „Ekonomski obilježja turizma“ govori da je turizam ljudska aktivnost koja obuhvaća čovjekovo ponašanje, upotrebu resursa i njegovu interakciju s drugim ljudima, gospodarstvom i okolišem.

Tablica 1 Vrste turizma prema UNWTO-u

domaći turizam	turistička putovanja i boravak domicilnog stanovništva u različite destinacije unutar granica vlastite zemlje
receptivni ili ulazni turizam	turisti nerezidenti koji borave u promatranoj zemlji
emitivni ili izlazni turizam	turistička putovanja rezidenta u druge zemlje
interni ili unutrašnji turizam	kombinacija tj. ukupnost domaćeg i receptivnog turizma
nacionalni turizam	turistička putovanja domicilnog stanovništva u zemlji i inozemstvu
međunarodni turizam	kombinacija, tj. ukupnost receptivnog i emitivnog turizma
intraregionalni turizam	sva turistička putovanja stanovnika jedne zemlje određene regije u drugu zemlju te iste regije
interregionalni turizam	turistička putovanja stanovnika jedne zemlje određene regije u drugu zemlju, ali izvan te regije

Izvor: Čavlek i sur. (2011:36), Turizam, Ekonomski osnove i organizacijski sustavi

Dvadeseto stoljeće smatra se „stoljećem turizma“ jer se turizam tada razvio i formirao u osobnu i društvenu naviku te kulturnu, gospodarsku i spoznajnu potrebu suvremenog čovjeka. Predviđa se da će se turizam nastaviti razvijati te da će se turistički promet utrostručiti.

2.2.Kulturni turizam

Turizam i kultura međusobno su povezani i nadopunjaju se. Bez turizma ne bi bilo posjeta znamenitostima, a ni posjeta znamenitostima bez turizma. Kulturni turizam privlači ljude koji žele upoznati različite kulture, povijest, umjetnost, tradiciju, kulturnu baštinu, kulinarstvo i ostale znamenitosti neke destinacije. Putnici kulturnog turizma žele naučiti o povijesti, jeziku, religiji, načinu života lokalnih ljudi te posjećuju povijesne spomenike, galerije, arheološka

nalazišta, tradicionalna sela, festivali, koncerte, muzeje i druge kulturne događaje. Mogu sudjelovati u lokalnim običajima i razmjenjivati znanja i iskustva s lokalnim stanovništvom. Kulturni turizam omogućava posjetiteljima upoznavanje novih kultura i obogaćuje znanje. Prednosti kulturnog turizma uključuju očuvanje kulturne baštine, razvoj lokalnog gospodarstva, promociju i očuvanje tradicije. Svjetska turistička organizacija (WTO) definira kulturni turizam kao „kretanje ljudi zbog osnovnih kulturnih motivacija, kao što su studijske ture, umjetničke i kulturne ture, putovanja na festivali i druge kulturne događaje, obilazak povijesnih predjela i spomenika, putovanja zbog učenja prirode, folklora ili umjetnosti te hodočašća“ (Pančić Kombol, 2006:211).

U svom djelu Menadžment selektivnih oblika turizma Geić (2011:185) govori da teorija turizma dijeli turističko-kulturne atrakcije i atraktivnosti na: kulturno-povijesne atrakcije i atraktivnosti, manifestacije i priredbe, kulturu rada i života, znamenite ljudi, ruralne i urbane cjeline i umjetno stvorene atrakcije.

Tablica 2 Pregled uobičajenih vrsta kulturno-turističkih atrakcija

1. KULTURNO-POVIJESNE ATRAKCIJE	
1.1. Kulturno-povijesna baština	1.3. Kulturne manifestacije
spomenici kulture	festivali
arheološka nalazišta	predstave
zaštićene urbane cjeline	1.4. Znameniti ljudi i događaji
stari gradovi	1.5. Kultura života i rada
dvorci	gastronomija
crkve	način života lokalnog stanovništva

1.2. Kulturne i vjerske ustanove	etničnost
muzeji	folklor i tradicija
kazališta	rukotvorine
hodočasnička središta	

Izvor: Geić (2011.), Menadžment selektivnih oblika turizma

2.3.Turistička destinacija

Turističke destinacije privlače posjetitelje iz različitih dijelova svijeta i imaju važnu ulogu u ekonomiji mnogih zemalja. Čavlek i sur. (2011:391) u svom djelu „Turizam, Ekonomski osnove i organizacijski sustav“ definiraju turističku destinaciju kao geografski prostor koji se razlikuje od mjesta stalnog boravka turista, u kojoj se provodi turistička aktivnost i konzumiraju turistički proizvodi. Turistička destinacija može uključivati bilo koju lokaciju koja ima turistički potencijal poput gradova, nacionalnih parkova, planina, plaža, otoka, povijesnih spomenika, muzeja, tematskih parkova. Svjetska turistička organizacija (UNWTO) definira turističku destinaciju kao fizički prostor s ili bez administrativnih i/ili analitičkih granica u kojem posjetitelj može prenoći. To je povezivanje proizvoda i usluga, te aktivnosti i iskustava duž lanca vrijednosti turizma i osnovna jedinica analize turizma. U turističkim destinacijama mora biti razvijena turistička infrastruktura koja uključuje smještajne objekte, restorane, turističke agencije te aktivnosti i usluge prilagođene posjetiteljima. Kvaliteta turističke destinacije, kao jedan od ključnih pokretača konkurentnosti turizma, bitna je za privlačenje posjetitelja i stvaranje konkurentnosti (<https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms#T>). Svaka turistička destinacija ima određene atrakcije koje pridonose privlačnosti navedene destinacije. Turistička atrakcija privlačan je element u nekoj turističkoj destinaciji u obliku kulturno-povijesne baštine, prirodne cjeline ili pojave priredbe ili događaja koji motivira turiste za dolazak i okosnica je razvoja turizma u destinaciji (Čavlek i sur., 2011:393). Da bi posjetitelji imali pozitivno iskustvo, potrebno je zadovoljiti očekivanja i zahtjeve potrošača. To uključuje osiguravanje higijene, sigurnosti, pristupačnosti, komunikacije, usluga i odgovarajuću infrastrukturu. Visoka kvaliteta proizvoda, usluga, i iskustva može povećati zadovoljstvo posjetitelja i stvoriti pozitivnu sliku o destinaciji, što može rezultirati ponovnim posjetom i

preporukom drugima i ima važnu ulogu u percepciji turističke destinacije. Potrebno je stalno poboljšavati kvalitetu destinacije. Važnu ulogu u turizmu imaju turističke agencije. One su posrednici između putnika i turističke destinacije te pružaju različite informacije o destinacijama, smještaju, atrakcijama, prijevozu, vizama, zdravstvenom aspektu, pružaju usluge i podršku putnicima tijekom organizacije i za vrijeme putovanja. S obzirom na to da turističke agencije imaju pristup rezervacijskim sustavima, putnici se mogu koristiti uslugama agencija i rezervirati sve potrebno za putovanje na jednom mjestu. Turističke agencije nude paket aranžmane s uključenim različitim vrstama usluga, organizaciju grupnim putovanja, pravnu podršku i osiguranje te promoviraju određenu destinaciju (Zakon o pružanju usluga u turizmu, NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20, 70/21).

3. PARIZ KAO TURISTIČKA DESTINACIJA

Postoje mnoge prepoznatljive destinacije svijeta koje privlače velik broj turista. Jedna je od najpoznatijih i najposjećenijih turističkih destinacija Pariz, koji uz bogatu povijest, kulturu i gastronomiju nudi posjetiteljima neponovljivo iskustvo. Glavni grad Francuske očarava svojim šarmom i raznovrsnim atrakcijama, a jedna od ključnih karakteristika koja ga čini tako posebnim njegova je kulturno-povijesna baština. Pariz je dom nekih od najpoznatijih svjetskih spomenika, uključujući slavni Eiffelov toranj, katedralu Notre-Dame i Louvre, koji čuva neprocjenjive umjetničke dragulje. Osim toga, bogatstvo muzeja, galerija i kazališta pruža dubok uvid u svjetsku umjetnost i kulturu. No Pariz nije samo grad spomenika i muzeja; on je i epicentar mode, luksuza i gastronomije.

3.1. Geografske karakteristike Pariza

Pariz je glavni grad Francuske, površine 105,4 km², u kojem živi preko dva milijuna stanovnika (2.187.526 prema podacima iz 2021.godine). Smješten je u Pariškom bazenu, u središnjem dijelu regije Île-de-France, na rijeci Seini koja ga dijeli na dva dijela, Rive droite i Rive gauche. Pariški bazen regija je koja obuhvaća četvrtinu francuskog državnog teritorija. (Curić i sur.); (2013:203) . Pariz je glavno kulturno, gospodarsko, intelektualno i političko središte Francuske.

Slika 1 Položaj Pariza na karti

Izvor: <https://hr.map-of-paris.com/karte-grada/pariz-na-karti-francuske-kartica>

Paris je podijeljen na 20 arondismana (četvrti) : I. Louvre, II. Bourse, III. Temple, IV. L'Hôtel de Ville, V. Panthéon, VI. Luxembourg, VII. Palais Bourbon, VIII. L'Elysée, IX. L'Opéra, X. L'Entrepôt, XI. Popincourt, XII. Reuilly, XIII. Gobelins, XIV. L'Observatoire, XV. Vaugirard, XVI. Passy, XVII. Batignolles-Monceaux, XVIII. Butte - Montmartre, XIX. Buttes-Chaumont,

XX. Ménilmontant (Paris tourist information, <https://www.paristouristinformation.fr/things-to-do/districts/>).

Slika 2 Pariške četvrti

Izvor: <https://about-france.com/paris-quarters-districts.htm>

Pariz se ubraja u najljepše svjetske metropole i najposjećenija turistička središta u svijetu. Obala Seine nalazi se pod UNESCO-ovom zaštitom (1991.g.) kao svjetska kulturna baština. Od brojnih znamenitosti najpoznatiji su Eiffelov toranj, Champs-Elysées, Louvre, katedrala Notre-Dame, Slavoluk pobjede, muzej d'Orsay, umjetnička četvrт Montmartre, Dôme des Invalides, Sveučilište s novom Sorbonnom, Palača UNESCO-a, mostovi, groblja (Baumuller i Stieber, 2010). U Parizu su razvijene gotovo sve industrijske grane (elektronička, elektrotehnička, prehrambena, kemijska, kozmetička, farmaceutska, i automobilska industrija. Pariz ima jaku modnu industriju i izdavačku djelatnost. Pariška regija najvažnije je prometno čvorište Francuske. Po broju dolazaka na području Francuske, na prvom je mjestu Pariški bazen na koji otpada 45% turističkih dolazaka. Pariz je ostao najposjećeniji grad na svijetu i u 2022. godini s 44 milijuna turista (<https://www.brusselstimes.com/417329/paris-remains-most-visited-city-in-the-world-with-44-million-tourists-in-2022>). Ta impresivna brojka ukazuje na to da Pariz i dalje privlači velik broj posjetitelja.

Turističke atrakcije Pariza

U svijetu postoje različite turističke atrakcije. Ljudi putuju iz različitih razloga i posjećuju različite turističke atrakcije, kako bi zadovoljili svoje potrebe i želje za putovanjem i upoznavanjem određenih destinacija. Turističke atrakcije ključan su faktor privlačenja turista u određenu destinaciju.

3.1.1. Eiffelov toranj

Za Eiffelov toranj možemo reći da je zaštitni znak Pariza, a ujedno je najposjećeniji svjetski spomenik te najviša građevina Pariza. Podignut je 1889. godine za Svjetsku izložbu, a konstruirao ga je Gustave Eiffel. Visok je 300 metara i pruža panoramske poglеде na Pariz s tri različite razine. Prva razina nalazi se na visini od oko 57 metara iznad tla i pruža posjetiteljima panoramski pogled na Pariz, njegovu okolicu i Seinu. Druga razina nalazi se na visini od otprilike 115 metara. Treća razina nalazi se na visini od oko 276 metara i najviša je razina Eiffelovog tornja dostupna javnosti. S treće razine pruža se pogled na čitav Pariz i njegovu okolicu, Notre-Dame, Louvre i Champs-Élysées. Vrh Eiffelovog tornja nije dostupan posjetiteljima. U 2022. godini posjetilo ga je oko 5,85 milijuna posjetitelja (<https://www.statista.com/statistics/620227/eiffel-tower-visitor-numbers/>).

Slika 3 Eiffelov toranj

Izvor: <https://www.putoholicari rtl.hr/sto-sve-niste-znali-o-eiffelovom-tornju-simbolu-pariza-20815/>

3.1.2. Rijeka Seine

Seine je najvažnija i treća po dužini rijeka Francuske. Smatra se jednom od najromantičnijih rijeka svijeta. Njena iznimna važnost poznata je još od rimskog razdoblja, kao i srednjeg vijeka, kada je Seine bila važna trgovačka ruta. Danas se njome odvija putnički i teretni promet te povezuje Pariz s lukom Le Harve. Prolazi kroz središnji Pariz, a njezine obale, između mostova Pont de Sully i Pont d'Iéna, uvrštene su 1991. godine na UNESCO-ov popis svjetske baštine.

Slika 4 Seine

Izvor: <https://proleksis.lzmk.hr/45312/>

Pariz ima 37 mostova preko Seine, od kojih su samo tri pješačka i dva željeznička (Demonja, 2022:157). Na obalama Seine nalazi se velik broj spomenika, restorana, kafića, diskoteka. Otvoreni izletnički brodovi tzv. *bateau mouche* najbolji su način da se doživi rijeka Seina. Uz njenu obalu nalaze se „bouquinistes“ prodavači starih knjiga koji su postali kulturna atrakcija i povijesna baština Pariza.

3.1.3. Notre Dame

Katedrala Notre Dame peterobrodna je bazilika izgrađena u gotičkom stilu. Smještena je na rijeci Seni, na otočiću Île de la Cité. Njezina gradnja završena je sredinom 13. stoljeća. Katedrala ima tri ulaza: lijevo je Portal Djevice s horoskopskim znakovima i krunidbom Djevice Marije, desno Portal svete Ane, a središnji portal prikazuje Posljednji sud. Zvonik katedrale visok je 90 metara. U unutrašnjosti se nalaze brojne umjetnine, kapelice, kipovi, sakristija i grobnice. Do tornjeva vodi 387 stuba. Svoju veću popularnost može zahvaliti i djelu Victora Huga, Zvonar crkve Notre-Dame. Stradala je 15. travnja 2019. godine u požaru, kada su se urušili su se krov, vrh tornja, sat i dio stropa. Završetak restauracije i ponovno otvorenje katedrale planirano je za 2024. godinu. Katedrala i trg ispred nje smatraju se središtem Pariza i Francuske, te se od tuda mijere udaljenosti između Pariza i ostalih dijelova (Brown i sur., 2006).

Slika 5 Notre Dame

Izvor:https://www.culturalheritageonline.com/location-3585_Cath%C3%A9drale-Notre-Dame-de-Paris.php

3.1.4. Louvre

Namjena Louvrea mijenjala se kroz povijest. Louvre je u prošlosti služio za obranu Pariza od pljačkaša, kao utvrda i oružarnica, a u 14.st. služio je za stanovanje kraljevske obitelji. U vrijeme renesanse, svaki novi vladar dograđivao je i obogaćivao zbirke upotpunjujući ih. Dana 18. studenog 1793.g. u prostorijama Louvrea počeo je s radom Muzej, čime su zbirke postale dostupne svima. Konačni oblik Louvre je poprimio za vrijeme Napoleona III. Louvre je danas najveći muzej na svijetu. Nalazi se u središtu Pariza u četvrti Louvre. Prostire se na površini od oko 72 735 m². Smatra se i utvrdom umjetnosti. U prošlosti je bio najveća palača na svijetu. Palaču je restaurirao Napoleon, opremivši je skulpturama i slikama iz svojih pohoda. Danas je najpoznatiji simbol Louvrea staklena piramida koja služi kao glavni ulaz u „Grand Louvre“. U Louvreu se nalaze raskošne dvorane, tridesetak tisuća izložaka raspoređenih na tri kata i u tri krila (istok, sjever, jug) te se u njemu održavaju različite izložbe, predavanja i razni događaji kojima se promoviraju umjetnost i kultura.

Slika 6 Louvre

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Louvre_Museum_Wikimedia_Commons.jpg

Najposjećeniji je dio Louvrea krilo Denon u kojem se nalazi zbirka talijanskih remek-djela i najpoznatija slika djevojke s tajanstvenim osmijehom Mona Lisa.

Slika 7 Mona Lisa

Izvor: <https://www.tickets-paris.fr/louvre-museum/mona-lisa-at-the-louvre/>

Od poznatijih djela u Louvreu se nalazi i poznata helenistička skulptura Niksa sa Samotrake, a iz egipatske zbirke velika kamena sfinga. Prema podacima objavljenim 5. siječnja 2023. g. na internetskoj stranici (<https://presse.louvre.fr/7-8-million-visitors-to-the-musee-du-louvre-in-2022/>) Musée du Louvre u 2022. godini imao je 7,8 milijuna posjetitelja, što predstavlja porast od 170% u odnosu na 2021. godinu, ali još uvijek pad od 19% u usporedbi s 2019. godinom. Prema navedenim podacima, možemo zaključiti da Louvre velikom brzinom vraća broj posjetitelja prije ograničenja povezanim s epidemijom COVID-19. S obzirom na broj posjetitelja, uprava muzeja u lipnju 2022. godine ograničila je dnevni ulaz na 30 000 posjetitelja, kao i večernje otvaranje svakog petka za kasne posjete muzeju namijenjeno radnom stanovništvu Île-de-Francea. Kad govorimo o profilu posjetitelja, Louvre posjećuje 30% francuskih posjetitelja, od čega je 60% iz Île-de-Francea i 40% iz drugih francuskih departmana i 70% stranih posjetitelja. Najviše stranih posjetitelja dolazi iz Sjedinjenih Država (18%).

Zabilježen je porast broja posjetitelja iz europskih zemalja (Njemačka 8%, Italija 8%, UK 6%, Španjolska 5%). S obzirom na dobnu strukturu, 45% posjetitelja bilo je mlađe od 25 godina. Besplatan ulaz u muzej imaju posjetitelji mlađi od 18 godina i vlasnici profesionalnih kartica poput novinara.

3.1.5. Champs-Élysées

Champs-Élysées glavna je i najpoznatija ulica Pariza u duljini od šest kilometara. U 17. stoljeću bila je poljoprivredno područje, dok je danas simbol luksuza, elegancije i jedna od najvažnijih turističkih atrakcija Pariza (Baumuller, Stieber, 2010).

Slika 8 Champs-Élysées

Izvor <https://hr.puntomarinero.com/champs-elysees-in-paris-description/>

Poznata je po luksuznim trgovinama, robnim kućama i omiljeno je modno odredište. Na Champs-Élyséesu nalaze se i brojni restorani, kafići, barovi ali i razne kulturne znamenitosti poput kabaretske dvorane Lido i Théâtre Marigny. Najpoznatija je po održavanju raznih proslava kao što su obilježavanje nacionalnog praznika Francuske kada se održavana vojna parada povodom Dana Bastille i doček Nove Godine.

3.1.6. Arc de Triomphe (Slavoluk pobjede)

Slavoluk pobjede spomenik je smješten na poznatoj Pariškoj aveniji Champs-Élysées. Izrađen je u čast Napoleonovih vojnih pobjeda. Visok je 50-ak metara i ukrašen je reljefnim prikazima povijesnih događaja. U Slavoluku pobjede nalazi se muzej u kojem posjetitelji uče o povijesti same građevine, povijesti Francuske vojske, ali i izložbe vojne opreme. Ispod Slavoluka nalazi se Grob neznanog vojnika kojeg čuva vječni plamen i služi kao simbol sjećanja na francuske vojнике koji su poginuli u ratovima. Kod Slavoluka pobjede održavaju se vojne parade i razne

nacionalne i povijesne proslave (<https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/sto-posjetiti-znamenitosti-u-parizu/slavoluk-pobjede-arc-de-triomphe>).

Slika 9 Slavoluk pobjede

Izvor:<https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/sto-posjetiti-znamenitosti-u-parizu/slavoluk-pobjede-arc-de-triomphe>

3.1.7. Centar Pompidou

Nacionalni centar za umjetnost i kulturu Georges Pompidou otvoren je 1977. godine. Sastoji se od sedam nadzemnih i tri podzemne razine. Nazvan je po francuskom predsjedniku Georgesu Pompidou koji je izrazio želju da „Pariz ima kulturni centar u kojem likovne umjetnosti idu ruku pod ruku s glazbom, filmom, knjigama i audiovizualnim istraživanjem“ (Demonja, Damir 2022:50). Svojim izgledom postao je simbol suvremene arhitekture Pariza. Centar Pompidou kulturni je centar u kojem su smještene mnoge kulturne i umjetničke ustanove poput Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti, Centra za arhitekturu i industrijski dizajn, kazališta i javne knjižnice. Centar je poznat po svom interdisciplinarnom pristupu kojim se povezuje umjetnost, arhitektura, dizajn, glazba i film. S obzirom na to da je namjera arhitekata bila stvoriti prostor koji se može prilagođavati i mijenjati, neobičnim dizajnom stvoreni su veliki izložbeni prostori. U njemu se nalaze djela poznatih umjetnika poput Dalija, Miróa, ali i djela hrvatskih umjetnika poput Julija Knifera, Sanje Iveković i drugih. Centar Pompidou ima jedinstvenu filmsku zbirku u kojoj se čuva 14000 djela u izvornom formatu i medijsku zbirku od 2600 radova. Knjižnica Kandinski čuva 180 arhivskih kolekcija i više od 18000 radova Matissea, Picassa, razne letke, rukopise, fotografije, kritike umjetnika i drugo. Centar Pompidou međunarodna je znamenitost koju je prije koronavirusa posjećivalo više od sedam milijuna ljudi. (Demonja, 2022:52).

Slika 10 Centar Pompidou

Izvor: <https://gradparizblog.wordpress.com/2018/01/18/centar-zorza-pompidu/>

3.1.8. Muzej d'Orsay

Muzej d'Orsay svjetski je poznat muzej u Parizu otvoren 1986. godine. Nalazi se u preuređenoj zgradi nekadašnjeg željezničkog kolodvora. Poznat je po svojoj zbirci umjetnosti iz 19. i ranog 20. stoljeća. Tu se nalaze djela velikana francuske umjetnosti poput Cèzanna, Moneta, Van Gogha, Degasa, Sislyja i Pissara.

3.1.9. Muzej Grévin

Muzej Grévin poznati je muzej voštanih figura koji se nalazi u 9. arondismanu na desnoj obali Seine. Osnovao ga je Arthur Mayer krajem 19. stoljeća. Ime je dobio po karikaturistu, ilustratoru i kazališnom kostimografu Alfredu Grévinu. Otvoren je 5. lipnja 1882. godine i čini posebno mjesto u kojem se posjetitelj može „družiti“ sa slavnim i poznatim osobama iz svijeta filma, politike, sporta i kraljevskom obitelji. U muzeju se nalazi 450 voštanih figura izrađenih od prirodnog pčelinjeg voska poput Pape Ivana Pavla II., Charlieja Chaplina, Marilyn Monroe, Alberta Einsteina, Michaela Jacksona i mnogih drugih. Muzej je poznat i po Dvorani zrcala, koja djeluje na principu optičke iluzije, kao i raznim povijesnim scenama poput spaljivanja Ivane Orleanske, prvog hoda čovjeka po Mjesecu 1969. godine ili pada Berlinskog zida 1989. godine (<https://www.grevin-paris.com/en>).

3.1.10. Montmartre

Montmartre je najviši dio Pariza, ujedno poznat kao četvrt boema i umjetnika. Popularnost je stekao zahvaljujući sačuvanom starinskom štihu zbog kojeg ga posjetitelji rado posjećuju. U prošlosti Montmartre je bilo popularno hodočasničko mjesto gdje su se štovali kršćani stradali u progonima zbog čega je brdo i prozvano Mont des Martyrs - Montmartre tj. Brdo mučenika.

Tu se nalazi i poznato groblje Montmartre na kome su sahranjene brojne poznate osobe. Na Montmartre su neki od poznatih umjetnika 20. st. stvarali svoja djela, kao npr. Vincent van Gogh i Henri Matisse, ali i živjeli kao npr. Pablo Picasso. Najpoznatija je građevina na Montmartre crkva Sacré-Cœur za koju možemo reći da je i simbol Montmartrea. Bazilika je duga 85 i široka 35 metara.

Slika 11 Sacré-Cœur

Izvor: <https://catholicshrinebasilica.com/basilique-du-sacre-coeur-de-montmartre-paris-france/>

Bazilika je građena u rimsko-bizantskom stilu. Kamen travertin kojim je građena crkva izuzetno je tvrd kamen koji u kontaktu s kišnicom luči kalcit, što ga čini bijelim. Iz prednjeg dvorišta bazilike vidi se cijeli Pariz. Kupola bazilike najviša je točka u Parizu nakon Eiffelovog tornja. U unutrašnjosti bazilike nalazi se jedan od najvećih mozaika na svijetu, Mozaik Krista u slavi koji predstavlja uskrslog Krista, odjevenog u bijelo i s raširenim rukama, koje otkrivaju zlatno srce. Mozaik je rađen između 1900. i 1922. godine i proteže na 475 četvornih metara. Oko njega nalaze se sveci koji štite Francusku: Djevica Marija i sveti Mihovil, Ivana Orleanska, kao i personifikacija Francuske koja nudi svoju krunu i pape Lava XIII. .

U bazilici se nalaze i velike orgulje koje se smatraju jednima od najznamenitijih u Parizu, Francuskoj i Europi. Orgulje su izgrađene 1898. i posljednji su veliki instrument koji je izradio slavni Aristide Cavaillé-Coll. Zbog svoje veličine, rijetke kvalitete izrade i jedinstvene kvalitete zvuka Francuska ih je 1981. godine proglašila nacionalnim spomenikom. Orgulje se redovito sviraju i to su najočuvanje orgulje na svijetu.

3.1.11. Les Invalides (Dom invalida)

Dom invalida izgrađen je kao dom za vojнике-invalide, a ujedno je i memorijalno mjesto posvećeno bitkama koje su obilježile francusku povijest. Sastoji se od nekoliko zgrada.

Slika 12 Les Invalides

Izvor: <https://www.military-history.org/behind-the-image/behind-the-image-napoleons-tomb.htm>

Najpoznatija je zlatna kupola u kojoj se nalazi grobnica Napoleona Bonapartea. U kapelama se nalaze grobnice generala a u kružnoj kripti Napoleonov sarkofag koji čuva 12 statua koje su simboli njegovih vojnih pohoda. Unutar kompleksa nalazi se i Muzej vojske u kojem se nalaze zbirka oružja, uniformi i vojne opreme.

3.1.12. Pariške katakombe

Pariške katakombe mreža su tunela, špilja i hodnika koji se nalaze ispod Pariza, a protežu se na površini većoj od 300 kilometara. Do njih vodi 130 stuba i 83 stube kojima se uspinje na površinu. Nastale su krajem 18.stoljeća kada su se, da bi se spriječilo širenje zaraznih bolesti zbog pokapanja u masovne grobnice i rasteretila pariška groblja, kosti iz zajedničkih grobnica premjestile u podzemne katakombe. Procijenjeno je da se u katakombama nalazi šest milijuna posmrtnih ostataka, među njima i ostaci poznatih pisaca, arhitekata i žrtve gilotine poput Robespierre-a. Prostor katakombi koji je namijenjen turističkim obilascima sastoji se od tri dijela. Prvi dio čini kamenolom, drugi kosturnice, a treći je edukacijski dio. Na zidovima dugih podzemnih hodnika nalaze se nazivi ulica koje se nalaze na površini i radovi koji su obavljeni u hodnicima. Danas su katakombe u sastavu Muzeja Grada Pariza. (Demonja, 2022:132).

3.1.13. Moulin Rouge

Moulin-Rouge, u prijevodu Crveni mlin, otvoren je 6. listopada 1889. godine kao plesna dvorana. Jedan je od najstarijih aktivnih europskih kabareta. Joseph Oller i Charles Zidler bili

su prvi vlasnici. Moulin Rouge postao je mjesto umjetničkih i boemskeh krugova, ali i pripadnika svih društvenih slojeva željnih promjene, zabave i uzbudjenja.

Slika 13 Moulin Rouge

Izvor: <https://www.hotel-relais-montmartre.com/en/blog/le-moulin-rouge-montmartre>

Moulin Rouge slavu je stekao plesom cancanom, koji je izvodila skupina plesačica poznata kao Les Chahuteuses (francuski za „nestašne, zločeste djevojke“). Ples karakteriziraju žustri udarci nogama i skokovi koji su otkrivali donje rublje. Početkom 20. stoljeća program je postao konzervativniji, a glavne izvedbe bile su operete. Najpoznatija francuska pjevačica po izvođenju pjesama u žanru kabareta i moderne šansone bila je Édith Giovanna Gassion, umjetničkog imena Édith Piaf. Kao jedan od simbola Pariza i njegovog noćnog života, njegove umjetničke, boemske i slobodoumne atmosfere, Moulin Rouge prikazan je u brojnim likovnim i književnim djelima, kao i u 20-ak filmova (<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=42142>).

3.1.14. Opera Garnier

Opera Garnier ili Pariška opera najpoznatija je operna kuća na svijetu građena u neobaroknom stilu.

Slika 14 Opera Garnier

Izvor: <https://worldinparis.com/palais-garnier-opera-house-paris>

Dvorana u talijanskom stilu može primiti 2054 gledatelja. Jedan je od najposjećenijih spomenika Pariza, a možemo reći i jedan od simbola Pariza. Godišnje je posjeti 480 000 posjetitelja. Od 1923. godine nalazi se na popisu povijesnih spomenika.

Slika 15 Veliko stubište

Izvor: <https://www.operadeparis.fr/en/visits/palais-garnier>

Sastoji se od raznih dijelova poput stubišta koje služi kao izložbeni prostor tj. prostor gdje svi mogu biti viđeni. Sjedala i zidovi loža obloženi su tkaninom od crvenog baršuna kako bi se istaknuo ženski ten. Strop je oslikan 1964. godine kao posveta slavnim glazbenicima i skladateljima opera i baleta.

Slika 16 Veliki Foaye

Izvor: <https://www.operadeparis.fr/en/visits/palais-garnier>

Veliki Foaye koji služi kao prostor za šetnju i druženje s drugim posjetiteljima za vrijeme pauze. Avant-Foaye je predvorje tj., galerija s raznim skulpturama koje predstavljaju zanate koji su sudjelovali u izgradnji i uređenju Opere, a strop je prekriven zlatnim mozaicima. Nadalje, Salon du Soleil crne je i zlatne boje. Na stropu su prikazani zmaj i daždevnjak. Tu se nalaze i Salon de la Lune, Salon du Glacier, Bassin de la Pythie koji vodi do velikog stubišta i raskošne 30 metara visoke lođe, Rotonde des Abonnés koji je nekada bio ulaz za članove, a danas je u njemu restoran Opera. Knjižnica – Muzej Opere čuva uspomene na kazalište. U Galeriji muzeja izložene su slike, fotografije, crteži i makete ukrasa.

3.1.15. Sveučilište Sorbonne

Na mrežnom izdanju Hrvatske enciklopedije, enciklopedija.hr, navodi se da je dvorski kapelan Luj IX. Roberto de Sorbone osnovao 1253. godine Collegium Sorbonicum, internat za siromašne studente teologije. U početku je bila teološka škola, a kasnije je postala najutjecajniji teološki fakultet u Europi. Na Sorbonni je 1469.g. organizirana prva tiskara u Francuskoj. Sorbonne je imala važnu ulogu u obrazovanju, ali je bila i značajan faktor u vjerskom i političkom kontekstu. Zatvorena tijekom Francuske revolucije 1792. godine, a zgrade su predane Pariškom sveučilištu 1808. godine pod vodstvom Napoleona. Nakon 1821.godine, na Sorbonni su osnovani filozofski, prirodoznanstveni i teološki fakultet, a od 1885. godine, u njezinu sastavu nalazili su se i brojni instituti i visoke škole. 1968. godine osnovano je 13 novih sveučilišta u Parizu, od kojih tri i danas nose naziv Sorbonne: Paris-Sorbonne, Sorbonne Nouvelle i Panthéon-Sorbonne.

Slika 17 Sveučilište Sorbonne

Izvor.<https://www.sorbonne-universite.fr/en/university/governance-and-organization/faculties/faculty-arts-and-humanities>

3.2.Gastronomija i smještajni kapaciteti Pariza

Francuska kuhinja poznata je u cijelom svijetu, a za Pariz možemo reći da je srce francuske kuhinje. Pariz nudi izvanredna gastronomска iskustva u mnogim gradskim kafićima, bistroima i restoranima.

3.3.1. Gastronomija

Pariz je poznat kao svjetska gastronomска prijestolnica u kojoj se nalaze vrhunski restorani s tri Michelinove zvjezdice. Najpoznatiji su Alain Ducasse i Le Meurice (<https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/gastronomija-u-parizu>).

Slika 18 Le Meurice

Izvor: <https://www.cvent.com/venues/paris/luxury-hotel/le-meurice-dorchester-collection/venue-ef3c34c4-26c8-4c17-a5c3-2b91fc89e64d>

U svakoj ulici u širem centru grada mogu se pronaći restauranti, pubovi, kafići, bistroi i zalogajnice u kojima se može uživati u francuskoj kuhinji, ili u jutarnjoj kavi s *croissantom*.

Ulična hrana Pariza sastoji se od francuskog sendviča s bagetom, sendviča sa sirom na žaru, mogu se kupiti palačinke, kroasani, kebab, sladoled rađen od leda, s malo ili bez šećera i jaja, ali i nama danas možda najpoznatija slastica makroni. Francuska kuhinja obiluje sirevima, vinom, kruhom i raznim delicijama koje čine gastronomiju Francuske prepoznatljivom u cijelom svijetu. Neki su od najpoznatijih pariških specijaliteta *croissant*, *baguette* koji je neizostavan sastojak raznih jela, *ratatouile*, *escargots* i *crème brûlée*. Francuski sirevi dijele se u osam skupina (svježi sirevi, meki sirevi s prirodnom korom, meki sirevi s ispranom korom, tvrdi prešani sirevi, prešani kuhanji sirevi, kozji sirevi, plavi sirevi i topljeni sirevi), a prave se od kravljeg, ovčjeg ili kozjeg mlijeka. Pariz je poznat po svojim vinima, šampanjcima, likerima, koktelima i kavi. Posljednjih godina porasla je popularnost *craft pivovara*.

3.3.2. Smještaj

Dulop (1997) u svojoj knjizi „Upoznajte Pariz“ navodi kako u Parizu postoje brojni luksuzni hoteli, od kojih su najpoznatiji: Ritz Paris - simbol prestiža i elegancije, Le Meurice - jedan od najstarijih hotela na svijetu i jedini hotel u Parizu koji nudi pogled od 360° na 18 gradskih znamenitosti, Brach Paris, Cheval Blanc Paris & Dior Spa Cheval Blanc Paris, Hotel Plaza Athénée, Hotel de Crillon, Le Bristol. Većina luksuznih hotela Pariza ima restorane s Michelinovim zvjezdicama. Postoje i *boutique* hoteli u kojima prevladava posebna intimna

atmosfera. Mogu se unajmiti i apartmani, hosteli ili *bed & breakfasti*. Prvi veliki hoteli u Parizu bili su Grand Hôtel i Grand Hôtel du Louvre. Otvoreni su 1850. i 1855. godine.

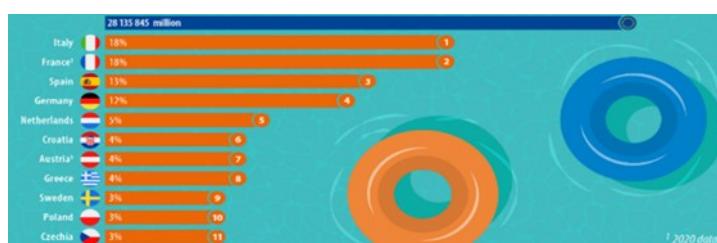
Slika 19 Hotel Ritz, Pariz

Izvor: <https://www.theextravagant.com/lifestyle/hotel-paris-reborn/>

S obzirom na podjelu Pariza na lijevu i desnu obalu, lijeva obala smatra se jeftinijom, a desna ekskluzivnijom i skupljom.

Slika 20 Turistički smještajni objekti, 2021. godina

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat/de/web/products-eurostat-news/-/ddn-20221027-1>

Temeljem gore navedenih podataka, možemo vidjeti da je u 2021. godini 18 % svih kreveta u EU bilo koncentrirano u Francuskoj.

4. KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA PARIZA

U prethodnim poglavljima razmatrali su se kulturno-povijesna baština, gastronomija i svi sadržaji koji mogu potaknuti turiste na dolazak u Pariz. U nastavku će se prikazati rezultati provedenog istraživanja o motivima dolazaka i kulturno-povijesnoj baštini Pariza.

4.1. Metodologija istraživanja

Za ovo istraživanje upotrebljavala se metoda istraživanja anketnog upitnika. Anketni upitnik pripremljen je *online*, te su i dobiveni podaci prikupljeni *online* radi jednostavnijeg, bržeg i finansijski isplativijeg prikupljanja odgovora. Anketni upitnik anoniman je, što olakšava ispitaniku davanje odgovora. Sastoji se od 27 pitanja od kojih su neki s mogućnošću davanja više odgovora. Upitnik se sastoji od dijelova koji se odnose na sociodemografske karakteristike ispitanika i na dio koji se odnosi na osobe koje su posjetile Pariz.

U anketnom upitniku bila su postavljena sljedeća pitanja ili tvrdnje:

1. Spol
2. Dob
3. Trenutačno ste?
4. Gdje živite?
5. Jeste li upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza?
6. Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza.
7. Prva asocijacija na Pariz.
8. Jeste li posjetili Pariz? Ako je odgovor NE, molim Vas da nastavite s pitanjem broj 15.
9. Odgovorili ste da ste posjetili Pariz. Koji je bio razlog Vašeg posjeta?
10. Koliko ste dana boravili u Parizu?
11. Kako ste organizirali dolazak u Pariz?
12. Koju vrstu smještaja ste imali tijekom boravka u Parizu?

13. Koje ste kulturno-povijesne znamenitosti posjetili u Parizu? (mogućnost višestrukog odabira)
14. Kako ste se informirali o Parizu? (najviše dva odgovora)
15. Ako niste, biste li voljeli posjetiti Pariz?
16. Jeste li upoznati s gastronomskom ponudom Pariza?
17. Što od navedenog Vas prvo asocira na Pariz?
18. Ako ste posjetili Pariz, molim da odgovorite na pitanja od broja 18. do broja 23. Jeste li zadovoljni gastronomskom ponudom Pariza?
19. Jeste li zadovoljni prirodnim ljepotama i okolišem u Parizu?
20. Jeste li zadovoljni kvalitetom ponude smještaja u Parizu?
21. Jeste li zadovoljni prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza?
22. Ocijenite kvalitetu hrane u Parizu.
23. Kako ocjenjujete raznolikost kulturno-povijesnih sadržaja Pariza?
24. Smatrate li da je Pariz dovoljno promoviran u turističke svrhe?
25. Koje su po Vama najpoznatije atrakcije Francuske? (mogućnost odabira dvaju odgovora)
26. Koji su po Vama glavni nedostaci Pariza?
27. Ako jeste, biste li ponovno posjetili Pariz?

Anketni upitnik poslan je putem društvene mreže (Facebook), telefonskih kontakata u raznim aplikacijama (Viber, WhatsApp), kao i e-mailom. Istraživanje je provedeno na uzorku od 120 ispitanika, u razdoblju od 22. svibnja do 29. svibnja 2023. godine. Dobiveni rezultati obrađeni su kroz Google dokumente – Obrasci - anketni upitnik te su objašnjeni u sljedećem poglavlju.

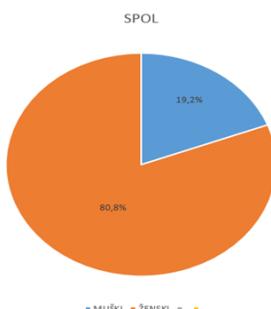
4.2. Rezultati istraživanja

Anketni upitnik sastojao se od dvadeset i sedam (27) pitanja.

Pitanje broj 1: Spol

Anketni upitnik ispunilo je 120 osoba od čega je 19,2 % ispitanika bilo muškog a 80,8 % ženskog spola.

Grafikon 1 Spol ispitanika

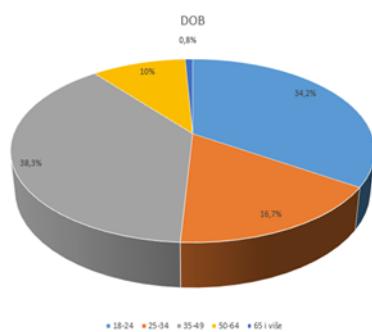

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 2: Dob

Prema dobroj skupini, najveći broj ispitanika u dobi je od 35 do 49 godina, i to njih 38,3%, zatim 34,2% čine ispitanici u dobi 18-24 godine, 16,7 % čine ispitanici u dobi 25- 34 godine, 10% ispitanici u dobi 50-64 godine i 0,8 % ispitanici iznad 65 godina.

Grafikon 2 Dob ispitanika

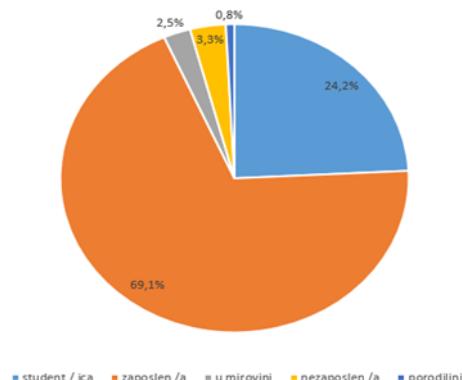

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 3: Trenutačno ste?...

Što se tiče njihova trenutnog statusa 69,1 % ispitanika zaposleno je, 24,2 % su studenti, 3,3 % je nezaposleno, 2,5% su umirovljenici i 0,8% na porodiljnom.

Grafikon 3 Status ispitanika

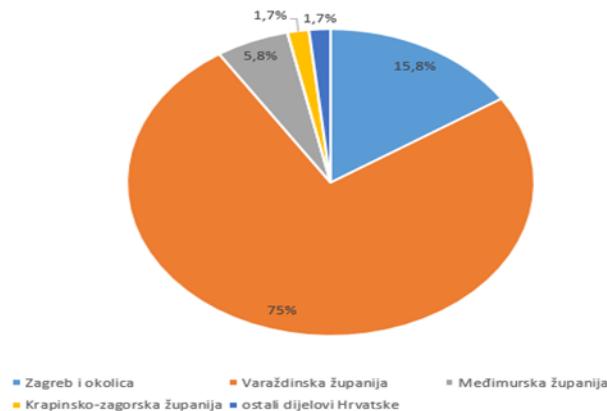

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 4: Od kuda dolazite?

Najviše ispitanika, čak njih 75 % je iz Varaždinske županije, 15,8 % iz Zagreba i okolice, 5,8% iz Međimurske županije, 1,7% iz Krapinsko-zagorske županije te 1,7% ispitanika iz ostalih dijelova Hrvatske.

Grafikon 4 Iz kojih su dijelova Hrvatske ispitanici

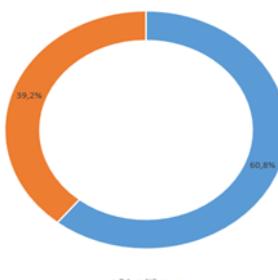

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 5: Jeste li upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza? Na navedeno pitanje bila su moguća odgovoriti s DA ili NE.

Na pitanje jesu li upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza, čak 60,8% ispitanika odgovorilo je negativno.

Grafikon 5 Informiranost ispitanika o kulturno-povijesnoj baštini Pariza

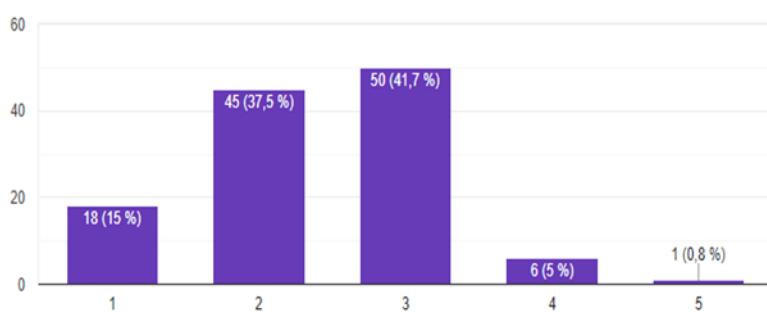

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 6: Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza.

Na postavljenu tvrdnju „Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza“ 41,7 % ispitanika smatra da su Hrvati u zadovoljavajućoj mjeri upoznati s kulturno-povijesnom baštinom Pariza, dok 15% smatra da nisu uopće upoznati.

Grafikon 6 Slaganje ispitanika s postavljenom tvrdnjom „Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno povijesnom baštinom Pariza“

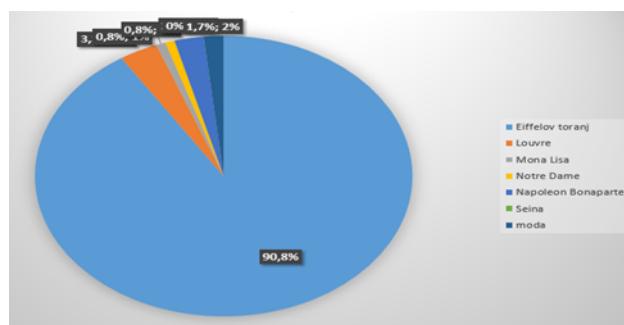

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 7: Prva asocijacija na Pariz?

Na postavljeno pitanje koja im je prva asocijacija na Pariz, čak 90,8 % ispitanika odgovorilo je Eiffelov toranj, što je bio i očekivan odgovor, Louvre 3,3%, 2,5 % je odgovorilo Napoleon Bonaparte, 1,7% moda, i 0,8% ispitanika je odgovorilo Mona Lisa i Notre Dame.

Grafikon 7 Prva asocijacija ispitanika na Pariz

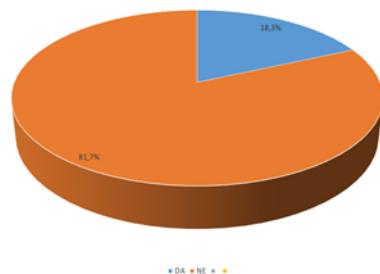

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 8: Jeste li posjetili Pariz? Ako je odgovor Ne, molim Vas da nastavite s pitanjem broj 15.

Od ukupnog broja ispitanika samo 18,3 % posjetilo je Pariz.

Grafikon 8 Broj ispitanika koji su posjetili Pariz

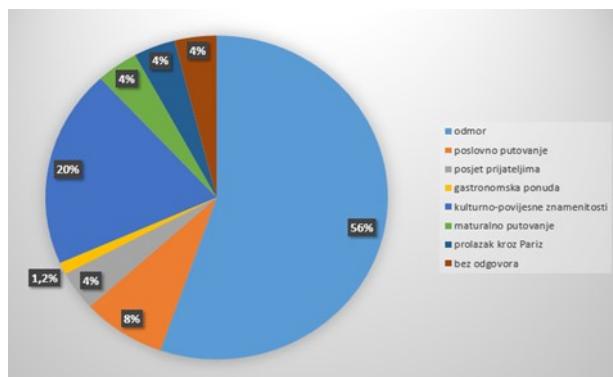

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 9: Odgovorili ste da ste posjetili Pariz. Koji je bio razlog Vašeg posjeta?

Glavni razlog posjeta Parizu kod većine ispitanika bio je odmor (56%). Kao razlog posjeta Parizu, 20% ispitanika navelo je kulturno-povijesne znamenitosti, 8% ispitanika odgovorilo je da su bili na poslovnom putovanju u Parizu, 4 % posjet prijateljima i maturalno putovanje (4%) dok je jedan odgovor (4%) bio prolaz kroz Pariz, a jedna osoba (4%) nije odgovorila na pitanje.

Grafikon 9 Razlog posjeta Parizu

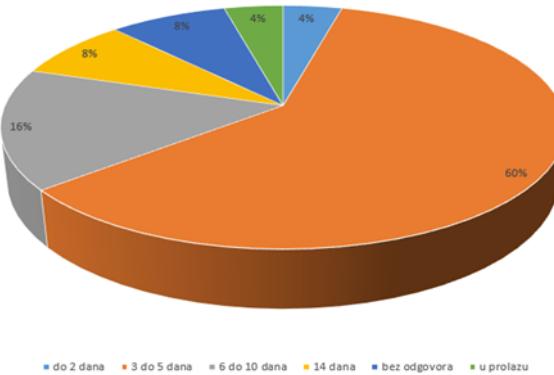

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 10: Koliko ste dana boravili u Parizu?

Na pitanje o duljini boravaka u Parizu 60% ispitanika odgovorilo je da su boravili od tri do pet dana, 16% ispitanika 6-10 dana, 8% ispitanika 14 dana, 4 % do dva dana , 4% u prolazu i 8% ispitanika nije se izjasnilo.

Grafikon 10 Duljina boravka u Parizu

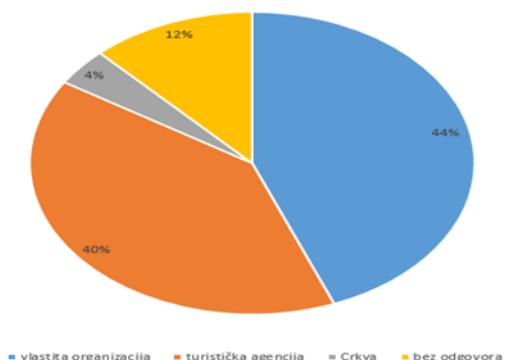

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 11: Kako ste organizirali dolazak u Pariz?

Na postavljeno pitanje 44% ispitanika izjasnilo se da je putovalo u Pariz u vlastitoj organizaciji, 40% turističkom agencijom, 4% organizirala Crkva i 12% nije odgovorilo.

Grafikon 11 Organizacija putovanja u Pariz

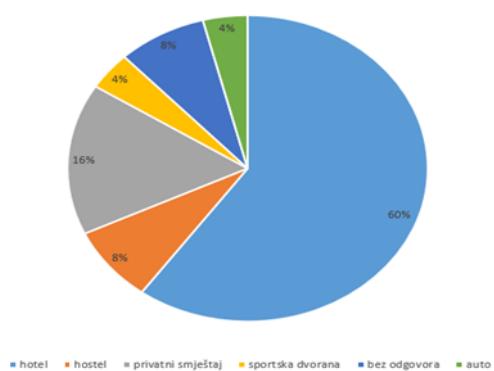

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 12: Koju ste vrstu smještaja odabrali tijekom Vašeg boravka u Parizu?

60% ispitanika izjasnilo se da je odabralo smještaj u hotelu, 16% ispitanika privatni smještaj, 8% hostel, 4% sportsku dvoranu, 4% osobni automobil i 8% ispitanika nije odgovorilo na postavljeno pitanje.

Grafikon 12 Smještaj u Parizu

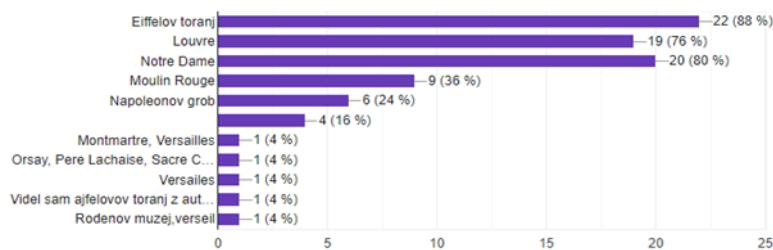

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 13: Koje ste kulturno-povijesne znamenitosti posjetili u Parizu? (mogućnost višestrukog odabira)

Na postavljeno pitanje 88 % ispitanika odgovorilo je Eiffelov toranj, 76% Louvre, 80% Notre Dame, 36% Moulin Rouge, 24% Napoleonov grob.

Grafikon 13 Najposjećenije znamenitosti

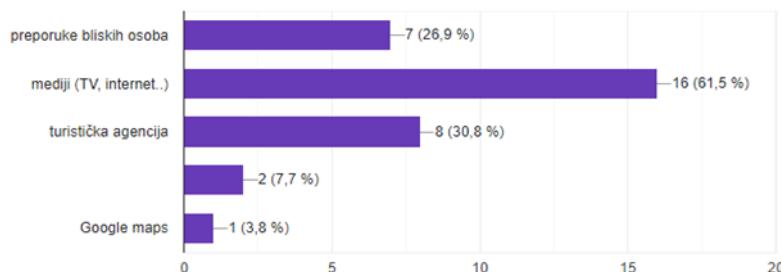

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 14: Kako ste se informirali o Parizu? (maksimalno dva odgovora)

Na pitanje o načinu informiranja o Parizu 61,5% odgovorilo je da se informiralo putem medija, 30,8% putem putničke agencije, 26,9% preporuke bliskih osoba, 3,8 kao odgovor navelo je Google maps a 7,7 % navelo je ostalo.

Grafikon 14 Način informiranja o Parizu

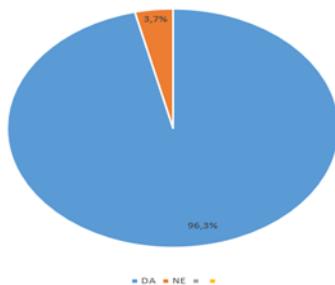

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 15: Ako niste, biste li voljeli posjetiti Pariz?

Od svih ispitanika 96,3% navelo je da bi voljelo posjetiti Pariz, a 3,7% ne bi.

Grafikon 15 Broj ispitanika koji bi voljeli posjetiti Pariz

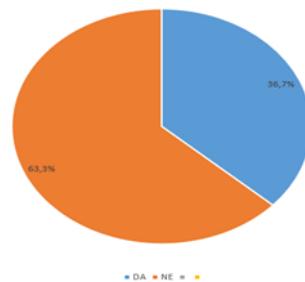

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 16: Jeste li upoznati s gastronomskom ponudom Pariza?

Što se tiče poznavanja gastronomске ponude Pariza, čak 63,3 posto ispitanika odgovorilo je da nije upoznato s gastronomskom ponudom Pariza, a 36,7% ispitanika odgovorilo je da poznaje gastronomsku ponudu Pariza.

Grafikon 16 Upoznatost ispitanika s gastronomskom ponudom Pariza

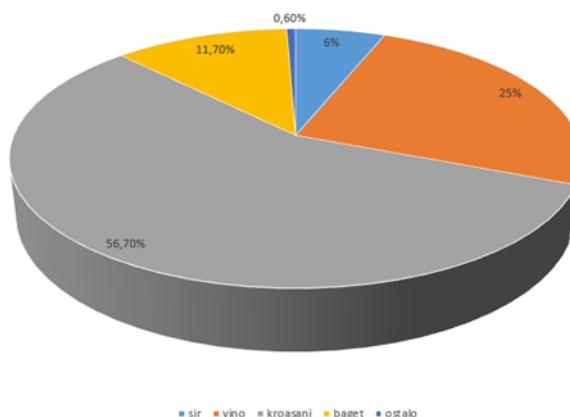
Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 17: Što od navedenog Vas prvo asocira na Pariz?

Od ponuđenih odgovora na prvu asocijaciju Pariza koja se odnosi na gastronomsku ponudu 56,7% ispitanika odgovorilo je da su to kroasani, 25% je odgovorilo vino, 11,7% baget, 6% sir, 0,6% ostalo.

Pitanja od 18. do 23. bila su postavljena za osobe koje su posjetile Pariz.

Grafikon 17 Prva asocijacija ispitanika na gastronomsku ponudu Pariza

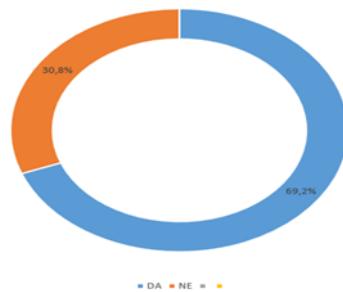
Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanja od 18. do 23. bila su postavljena za osobe koje su posjetile Pariz.

Pitanje broj 18: Ako ste posjetili Pariz , molim da odgovorite na pitanja od broja 18. do broja 23. Jeste li zadovoljni gastronomskom ponudom Pariza?

Od ukupnog broja osoba koje su posjetile Pariz, 69,2% ispitanika odgovorilo je da je zadovoljno gastronomskom ponudom Pariza, dok 30,8% nije zadovoljno ponudom.

Grafikon 18 Zadovoljstvo ispitanika gastronomskom ponudom Pariza

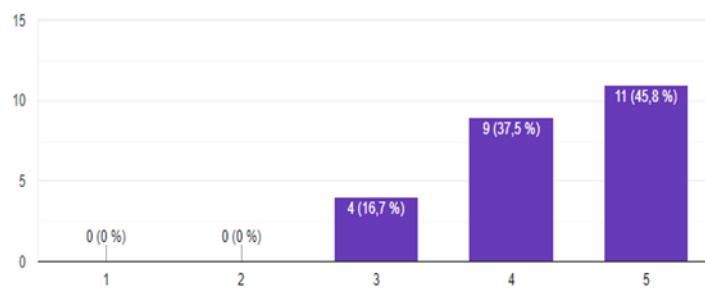

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 19: Jeste li zadovoljni prirodnim ljepotama i okolišem u Parizu?

Na pitanje o zadovoljstvu prirodnim ljepotama i okolišem u Parizu, 45,8% ispitanika izrazito je zadovoljno, 37,5 % zadovoljno i 16,7% dalo je srednju ocjenu.

Grafikon 19 Zadovoljstvo ispitanika prirodnim ljepotama i okolišem Pariza

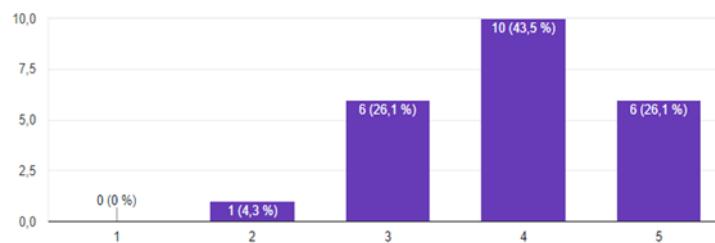

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 20: Jeste li zadovoljni kvalitetom ponude smještaja u Parizu?

Na postavljeno pitanje zadovoljstvom kvalitete ponude smještaja u Parizu, 4,3% ispitanika ocjenjuje kvalitetu smještaja ponude kao nezadovoljavajuću, 26,1 % ni zadovoljavajuću ni nezadovoljavajuću, 43,5% zadovoljavajuću, a 26,1% posjetitelja bilo je izrazito zadovoljno kvalitetom ponude smještaja.

Grafikon 20 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom smještaja u Parizu

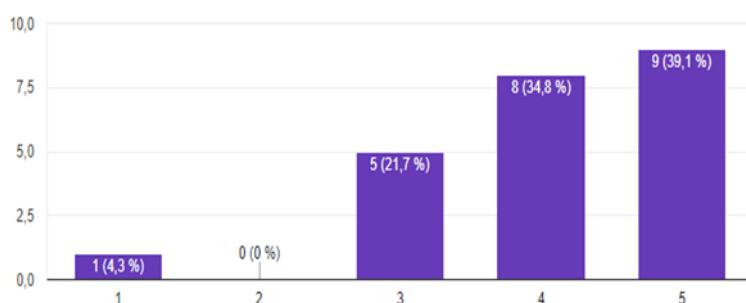

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 21: Jeste li zadovoljni prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza?

Prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza nezadovoljno je 4,3% ispitanika, 21,7 % nije ni zadovoljno ni nezadovoljno, 34,8% je zadovoljno, a 39,1% izrazito zadovoljno.

Grafikon 21 Zadovoljstvo ispitanika prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza

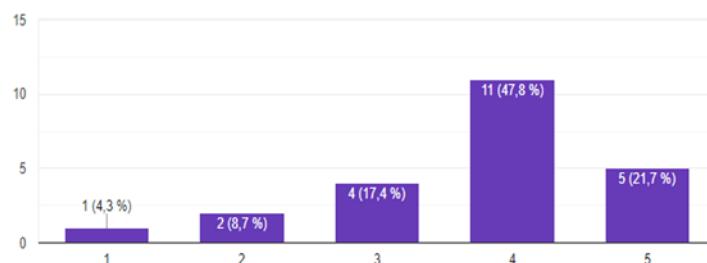

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 22: Ocijenite kvalitetu hrane u Parizu.

Kvalitetu hrane u Parizu 4,3% ocijenilo je kao izrazito nezadovoljavajuće, 8,7% nezadovoljavajuće, 17,4% ispitanika nije ni zadovoljno ni nezadovoljno kvalitetom hrane, 47,8% ispitanika zadovoljno je, a 21,7 % ispitanika ocijenilo je kvalitetu hrane kao izrazito zadovoljavajuću.

Grafikon 22 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom hrane u Parizu

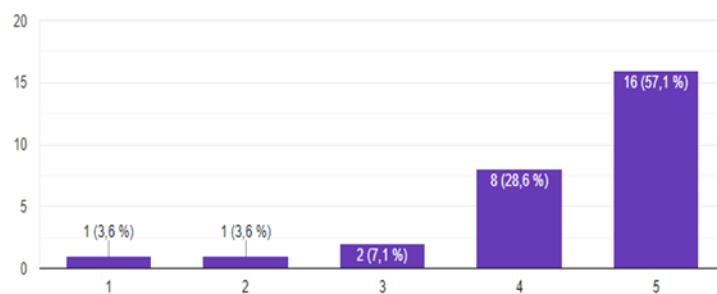

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 23: Kako ocjenjujete raznolikost kulturno-povijesnih sadržaja Pariza?

Na postavljeno pitanje, 3,6 % ispitanika odgovorilo je da je izrazito nezadovoljno i nezadovoljno raznolikošću kulturno-povijesnih sadržaja, 7,1% nije ni zadovoljno ni nezadovoljno, 28,6 % ispitanika zadovoljno je, a 57,1% ispitanika izrazito je zadovoljno raznolikošću kulturno-povijesnom baštinom Pariza.

Grafikon 23 Zadovoljstvo ispitanika raznolikošću kulturno-povijesnih sadržaja Pariza

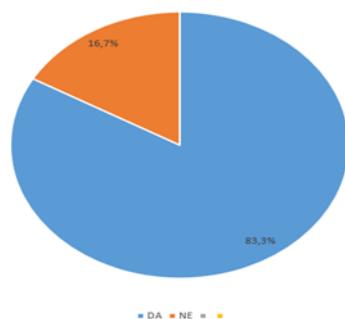

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 24: Smatrate li da je Pariz dovoljno promoviran u turističke svrhe?

83,3% ispitanika smatra da je Pariz dovoljno promoviran u turističke svrhe, a 16,7% smatra da nije.

Grafikon 24 Turistička promocija Pariza

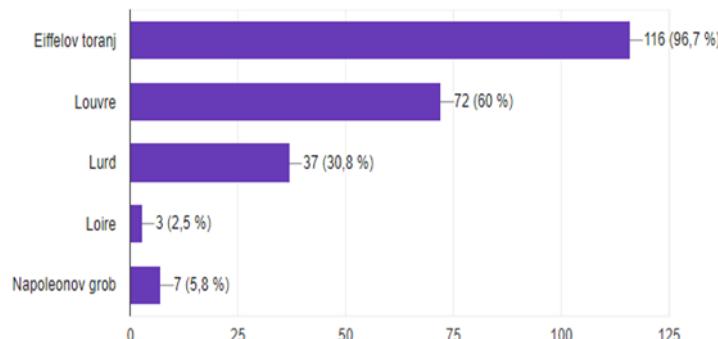

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 25: Koje su po Vama najpoznatije atrakcije Francuske? (mogućnost odabira dvaju odgovora)

Na postavljeno pitanje o najpoznatijim atrakcijama Francuske, 96,7 % ispitanika kao najpoznatiju atrakciju Francuske odabralo je Eiffelov toranj, 60% ispitanika Louvre, 30,8% ispitanika Lurd, 5,8% Napoleonov grob i 2,5 Loire.

Grafikon 25 Najpoznatije atrakcije Francuske

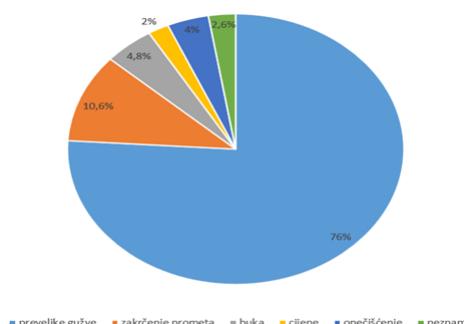

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 26: Koji su po Vama glavni nedostaci Pariza?

Kao glavne nedostatke Pariza, 76% ispitanika navelo je prevelike gužve, 10,6% prometne zastoje, 4,8% buku, 6 % ispitanika kao glavne nedostatke navelo je cijene i onečišćenje, dok je 2,6% ispitanika na postavljeno pitanje odgovorilo ne znam tj. nije navelo konkretnog nedostata.

Grafikon 26 Glavni nedostaci Pariza

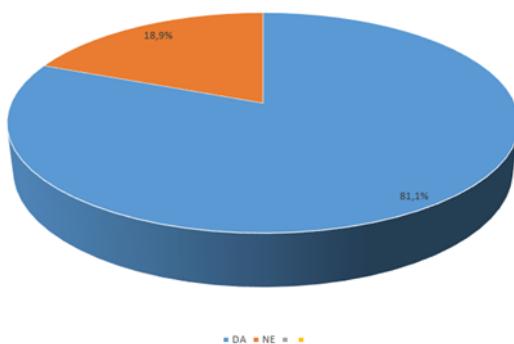

Izvor: Vlastita izrada autora

Pitanje broj 27: Ako jeste, biste li ponovno posjetili Pariz?

Pitanje se odnosilo na osobe koje su već posjetile Pariz. 81,1% ispitanika odgovorilo je da bi ponovno posjetilo Pariz, a 18,9% ne bi ga ponovno posjetilo.

Grafikon 27 Broj ispitanika koji bi ponovno posjetili Pariz

Izvor: Vlastita izrada autora

5. ZAKLJUČAK

Pariz je svjetski poznata turistička destinacija koja privlači velik broj turista. S obzirom na raznoliku ponudu i bogatu kulturno-povijesnu baštinu, Pariz ostvaruje velike prihode od turizma. Iako je turizam stagnirao za vrijeme pandemije koronavirusa, zahvaljujući otvaranju granica, ali i stagnaciji pandemije, ljudi sve više putuju izvan granica. Pariz se zahvaljujući svojim prirodnim, kulturno-povijesnim, umjetničkim, ali i gastronomskim potencijalima nalazi u samom vrhu najposjećenijih turističkih mjesta. Brojni hoteli i restorani privlače velik broj ljubitelja dobre hrane. Prikupljenim rezultatima istraživanja, vidi se da većina ispitanika nije upoznata s kulturno-povijesnom baštinom Pariza. Kako se moglo i očekivati, najčešća asocijacija ispitanika na Pariz bila je Eiffelov toranj. Od ukupnog broja ispitanika samo 18,3% posjetilo je Pariz. Najčešći razlog posjeta bio je odmor, dok je manji udio ispitanika posjetilo Pariz zbog kulturno-povijesnih znamenitosti, poslovnih putovanja ili drugih razloga kao što su posjeta prijateljima i maturalno putovanje.

Kada govorimo o gastronomskoj ponudi Pariza, većina ispitanika nije upoznata s gastronomskom ponudom, iako su ispitanici koji su posjetili Pariz bili zadovoljni ponudom. Kada govorimo o prirodnim ljepotama i okolišu Pariza, većina ispitanika izrazila je zadovoljstvo prirodnim ljepotama i okolišem u Parizu, kao i kvalitetom ponude, smještaja, prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta, kvalitetom hrane i raznolikošću kulturno-povijesnih sadržaja, što potvrđuje i želja ispitanika za ponovnim posjetom Parizu. Glavni su nedostaci Pariza, prema mišljenju ispitanika, prevelike gužve, prometni zastoji i buka, što se moglo i očekivati s obzirom na veličinu grada, broj stanovnika i broj turista koji svakodnevno posjećuju grad. Također su kao nedostaci spomenute cijene i onečišćenje. Unatoč navedenim nedostacima, nedovoljnoj informiranosti i slaboj upoznatosti s gastronomijom i sadržajima, možemo zaključiti da većina ispitanika preferira Pariz kao turističku destinaciju. Iako većina ispitanika smatra da je Pariz dovoljno promoviran u turističke svrhe, potrebno je kontinuirano raditi na promociji destinacije s obzirom na to da se konkurencija na globalnom tržištu stalno mijenja, prilagoditi se novim trendovima i potrebama posjetitelja, ali i voditi brigu o očuvanju kulturne i prirodne baštine grada te održivom turizmu, kako bi se sprječilo prekomjerno opterećenje turističke infrastrukture i atrakcija.

6. LITERATURA

1. American Academy of hospitality sciences. <https://stardiamondaward.com/le-meurice-alain-ducasse-paris-france/>, (29.05.2023.)
2. Bartoluci, M. i suradnici (2004.). Menadžment u sportu i turizmu. Zagreb: Grafa
3. Baumuller, M., Stieber, A. (2010). Europske prijestolnice. Mozaik knjiga
4. Brown, D. i J., Fogarty, K., Walder, R. (2006). 501 mjesto koje morate posjetiti. Zagreb: Profil
5. Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V.T. (2013). Geografija turizma. Zagreb: Tiskara Zelina
6. Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. I suradnici (2011). Turizam.Ekonomske osnove i organizacijski sustav. Zagreb: Školska knjiga
7. Dunlop, F. (1997). Upoznajte Pariz. Zagreb: Mozaik knjiga
8. Demonja, D. (2022). La joie de Paris. Radost Pariza-Riznica umjetnosti. Zagreb: Meridijani & Institut za razvoj i međunarodne odnose
9. Enciklopedija.hr. (2021). Moulin Rouge. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=42142>
10. EUROSTAT. (2023). Dostupno na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Tourist_accommodation_establishments,_2021.png, (03.06.2023.)
11. Geić, S. (2011.). Menadžment selektivnih oblika turizma. Split: Sveučilište u Splitu
12. Grad Pariz. <https://gradparizblog.wordpress.com/2018/01/18/centar-zorž-pompidu/>, (03.06.2023.)
13. Grevin Pariz. <https://www.grevin-paris.com/en>
14. Hrvatska turistička zajednica. https://www.htz.hr/sites/default/files/2022-02/Francuska_profil_2020_0.pdf
15. Jelinčić, D.A. (2008). Abeceda kulturnog turizma. Zagreb: Kika Graf
16. Jelinčić, D.A., Gulušija, D., Bekić, J. (2010). Kultura, turizam, interkulturalizam. Zagreb: Kika Graf
17. Le Meurice.<https://www.cvent.com/venues/paris/luxury-hotel/le-meurice-dorchester-collection/venue-ef3c34c4-26c8-4c17-a5c3-2b91fc89e64d>, (29.05.2023.)
18. Military history matters. <https://www.military-history.org/behind-the-image/behind-the-image-napoleons-tomb.htm>, (29.05.2023.)
19. Opera de Paris. <https://www.operadeparis.fr/en/visits/palais-garnier> (20.07.23.)

20. Pirjevec, B. (1998). Ekonomski obilježja turizma. Zagreb: Golden marketing
21. Proleksis enciklopedija. <https://proleksis.lzmk.hr/45312/>, (27.07.2023.)
22. Putovnica.net. <https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/gastronomija-u-parizu>, (29.05.2023.)
23. Putovnica.net. <https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/smjestaj-u-parizu>, (03.06.2023.)
24. Putovnica.net. <https://www.putovnica.net/odredista/francuska/pariz/sto-posjetiti-znamenitosti-u-parizu/slavoluk-pobjede-arc-de-triomphe> (31.8.2023.)
25. PUTOHOLIČARI.<https://www.putoholicari rtl hr/sto-sve-niste-znali-o-eiffelovom-tornju-simbolu-pariza-20815/> (29.05.2023.)
26. Simply France. <https://simply-france.com/bs/10-najboljih-luksuznih-hotela-u-Parizu-u-Francuskoj/>, (06.09.2023.)
27. Statista. (2023). Number of visitors to the Eiffel Tower in Paris 2011-2022. Dostupno na: <https://www.statista.com/statistics/620227/eiffel-tower-visitor-numbers> (31.8.2023.)
28. The Brussels Times. (2023). Paris remains most-visited city in the world, with 44 million tourists in 2022. Dostupno na: <https://www.brusselstimes.com/417329/paris-remains-most-visited-city-in-the-world-with-44-million-tourists-in-2022> (31.8.2023.)
29. The Extravagant. <https://www.theextravagant.com/lifestyle/hotel-paris-reborn/>, (03.06.2023.)
30. Traasgpu.com. <https://hr.traasgpu.com/najpopularniji-luksuzni-hoteli-u-parizu/>
31. UNWTO. <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms> (03.06.2023.)
32. Vukonić, B. (2010). Turizam. Budućnost mnogih iluzija. Zagreb: Plejada
33. Vukonić, B. (2001). Turizam i razvoj. Zagreb: Mikrorad d.o.o.
34. Zakon o pružanju usluga u turizmu, NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20, 70/21
35. Žmegač, V. (2017). Četiri europska grada. Zagreb: Matica Hrvatska

POPIS ILUSTRACIJA

Popis grafikona

Grafikon 1 Spol ispitanika.....	31
Grafikon 2 Dob ispitanika	31
Grafikon 3 Status ispitanika	32
Grafikon 4 Iz kojih dijelova Hrvatske dolaze ispitanici.....	32
Grafikon 5 Informiranost ispitanika o kulturno-povijesnoj baštinom Pariza.....	33
Grafikon 6 Slaganje ispitanika s postavljenom tvrdnjom „Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno povijesnom baštinom Pariza“	33
Grafikon 7 Prva asocijacija ispitanika na Pariz.....	34
Grafikon 8 Broj ispitanika koji su posjetili Pariz.....	34
Grafikon 9 Razlog posjeta Parizu.....	35
Grafikon 10 Duljina boravka u Parizu	35
Grafikon 11 Organizacija putovanja u Pariz	36
Grafikon 12 Smještaj u Parizu	36
Grafikon 13 Najposjećenije znamenitosti	37
Grafikon 14 Način informiranja o Parizu.....	37
Grafikon 15 Broj ispitanika koji bi voljeli posjetiti Pariz	38
Grafikon 16 Upoznatost ispitanika s gastronomskom ponudom Pariza.....	38
Grafikon 17 Prva asocijacija ispitanika na gastronomsku ponudu Pariza	39
Grafikon 18 Zadovoljstvo ispitanika gastronomskom ponudom Pariza	39
Grafikon 19 Zadovoljstvo ispitanika prirodnim ljepotama i okolišem Pariza	40
Grafikon 20 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom smještaja u Parizu.....	40
Grafikon 21 Zadovoljstvo ispitanika prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza	41
Grafikon 22 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom hrane u Parizu.....	42
Grafikon 23 Zadovoljstvo ispitanika raznolikošću kulturno-povijesnih sadržaja Pariza.....	42
Grafikon 24 Turistička promocija Pariza	43
Grafikon 25 Najpoznatije atrakcije Francuske	43

Grafikon 26 Glavni nedostaci Pariza	44
Grafikon 27 Broj ispitanika koji bi ponovno posjetili Pariz	44

Popis slika

Slika 1 Položaj Pariza na karti.....	13
Slika 2 Pariške četvrti.....	14
Slika 3 Eiffelov toranj	15
Slika 4 Seine.....	16
Slika 5 Notre Dame	17
Slika 6 Louvre	18
Slika 7 Mona Lisa	18
Slika 8 Champs-Élysées	19
Slika 9 Slavoluk pobjede.....	20
Slika 10 Centar Pompidou.....	21
Slika 11 Sacré-Cœur.....	22
Slika 12 Les Invalides	23
Slika 13 Moulin Rouge	24
Slika 14 Opera Garnier.....	24
Slika 15 Veliko stubište.....	25
Slika 16 Veliki Foaye	25
Slika 17 Sveučilište Sorbonne.....	26
Slika 18 Le Meurice	27
Slika 19 Hotel Ritz, Pariz.....	28
Slika 20 Turistički smještajni objekti, 2021.godina	28

Popis tablica

Tablica 1 Vrste turizma prema UNWTO-u	9
Tablica 2 Pregled uobičajenih vrsta kulturno-turističkih atrakcija	10

POPIS PRILOGA

Anketni upitnik

Pitanja Odgovori Postavke

Kulturno- povijesna baština Pariza

Poštovani /a!

Zamolio bili Vas da odvojite nekoliko minuta za ispunjavanje ove ankete. Anketa je anonimna, a rezultati istraživanja koristit će se isključivo za potrebe istraživačkog i završnog rada preddiplomskog stručnog studija, smjer Menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Unaprijed Vam zahvaljujem na uloženom vremenu.

Ivana Balažinec

1. Spol Višestruki odabir

M Ž Dodavanje opcije ili [dodaj "Ostalo"](#)

2. Dob * 18-24 25-34 35-49 50-64 65 i više

3. Trenutačno ste? * student /ica zaposlen /a u mirovini nezaposlen / a Ostalo...

4. Od kuda dolazite? * Zagreb i okolica Varaždinska županija Međimurska županija Krapinsko - zagorska županija ostali dijelovi Hrvatske

5. Jeste li upoznati s kulturno povijesnom baštinom Pariza? * DA NE

6. Smatram da su Hrvati upoznati s kulturno povijesnom baštinom Pariza? *
 1 2 3 4 5
 nisu upoznati izrazito dobro upoznati

7. Prva asocijacija na Pariz? *

- Eiffelov toranj
- Louvre
- Mona Lisa
- Notre Dame
- Napoleon Bonaparte
- Seina
- moda

8. Jeste li posjetili Pariz? Ukoliko je odgovor Ne, molim Vas da nastavite s pitanjem broj 15. *

- DA
- NE

9. Odgovorili ste da ste posjetili Pariz. Koji je bio razlog Vaše posjete?

- odmor
- poslovno putovanje
- posjet prijateljima
- gastronomска ponuda
- kulturno - povijesne znamenitosti
- Ostalo...

10. Koliko ste dana boravili u Parizu?

- do 2 dana
- 3 -5 dana
- 6 - 10 dana
- 14 dana
- Ostalo...

11. Na koji način ste organizirali dolazak u Pariz?

- vlastita organizacija
- turistička agencija
- Ostalo...

12. Koju vrstu smještaja ste koristili tijekom Vašeg boravka u Parizu?

- hotel
- hostel
- privatni smještaj
- Ostalo...

13. Koje ste kulturno- povijesne znamenitosti posjetili u Parizu? (mogućnost višestrukog odabira)

- Eiffelov toranj
- Louvre
- Notre Dame
- Moulin Rouge
- Napoleonov grob
- Ostalo...

14. Na koji način ste se informirali o Parizu? (maksimalno 2 odgovora)

- preporuke bliskih osoba
- mediji (TV, internet..)
- turistička agencija
- Ostalo...

15. Ako niste, biste li voljeli posjetiti Pariz?

- DA
- NE

16. Jeste li upoznati s gastronomskom ponudom Pariza? *

- DA
- NE

17. Što od navedenog Vas prvo asocira na Pariz? *

- sir
- vino
- kroasani
- baget
- Ostalo...

18. Ukoliko ste posjetili Pariz, molim da odgovorite na pitanja od broja 18. do broja 23. Jeste li zadovoljni gastronomskom ponudom Pariza?

- DA
- NE

19. Jeste li zadovoljni prirodnim ljestvama i okolišem u Parizu?

1	2	3	4	5	
nezadovoljan / a	☐ izrazito zadovoljan / a				

20. Jeste li zadovoljni kvalitetom ponude smještaja u Parizu?

1	2	3	4	5	
nezadovoljan / a	☐ izrazito zadovoljan / a				

21. Jeste li zadovoljni prometnom povezanošću i dostupnošću turističkih lokaliteta na području Pariza?

1	2	3	4	5	
nezadovoljan / a	☐ izrazito zadovoljan / a				

22. Ocijenite kvalitetu hrane u Parizu?

1	2	3	4	5	
loša	☐ izrazito dobra				

23. Kako ocjenjujete raznolikost kulturno - povijesnih sadržaja Pariza?

1	2	3	4	5	
loša	☐ izrazito dobra				

24. Smatrate li da je Pariz dovoljno promoviran u turističke svrhe? *

- DA
- NE

25. Koje su po Vama najpoznatije atrakcije Francuske? (mogućnost odabira 2 odgovora) *

- Eiffelov toranj
- Louvre
- Lurd
- Loire
- Napoleonov grob

26. Koji su po Vama glavni nedostaci Pariza? ***

- prevelike gužve
- zakrčenje prometa
- buka
- Ostalo... _____

27. Ukoliko jeste, biste li ponovno posjetili Pariz?

- DA
- NE